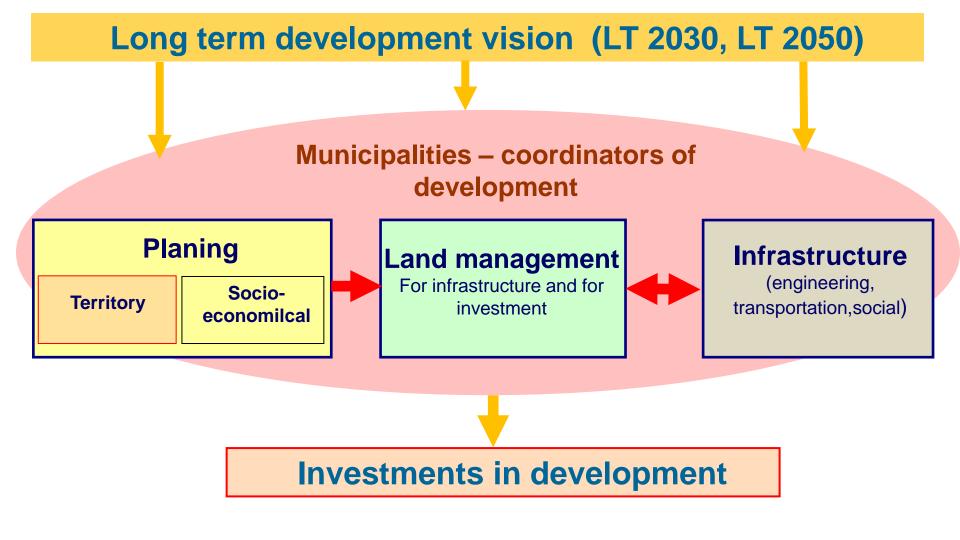
Legislation of construction and quality of development in Lithuania

Architects - Mindaugas Pakalnis & Rūta Leitanaitė

The roles of Public Bodies

STATE	MUNICIPALITIES
Legislation	Supervision
Supervision	Legislation
Te <mark>rritorial plan</mark> ning	Construction
C <mark>onstruct</mark> ion	Territorial planning
Regulation (building permits)	Regulation (building permits)

Legislation

The Law of Territory Planning

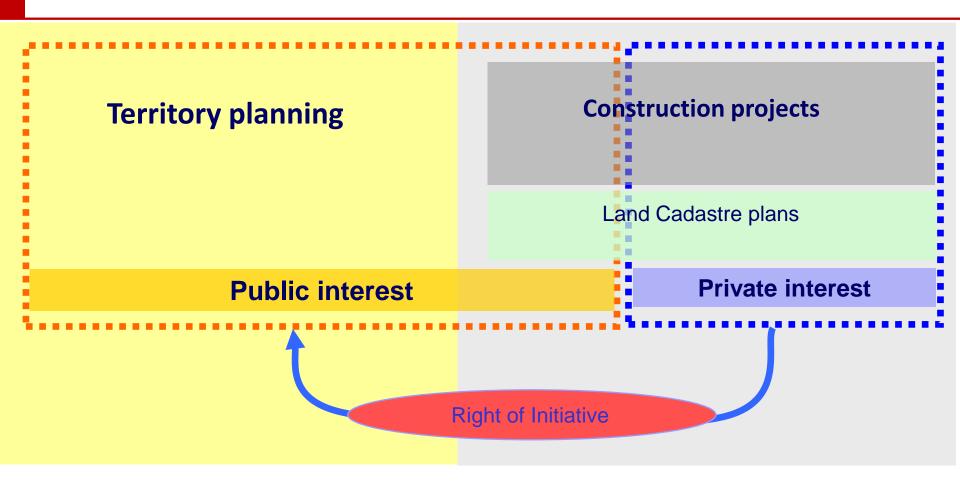

The Law of construction

	EKSPLIKACIJ	A
PATALPOS NR.	PATALPA	PLOTAS
01	Tambūras	5,14
02	Koridorius	18.24
03	Virtuvé	15,61
04	Svetainė	25,22
05	San mazgas	4.22
06	Sandéliukas	14,05
07	Katiliné	10,40
80	Skarbykla	5.75
09	Kambarys	7,22
10	Vakų kambarys	13,31
11	San. mazgas	7.00
12	Miegamasis	12.20
13	Drabužinė	6.95
		145 31 m ²

The Public Interest

The Law of Territory Planning

Types of documents (DTP)

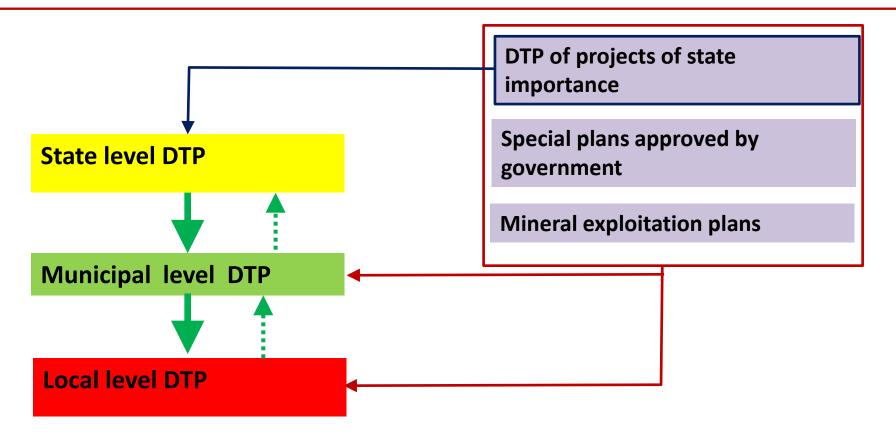
Complex DTP:

- Comprehensive plan of the territory of the Republic of Lithuania
- 2) Comprehensive plans of municipalities and cities;
- 3) Detailed plans

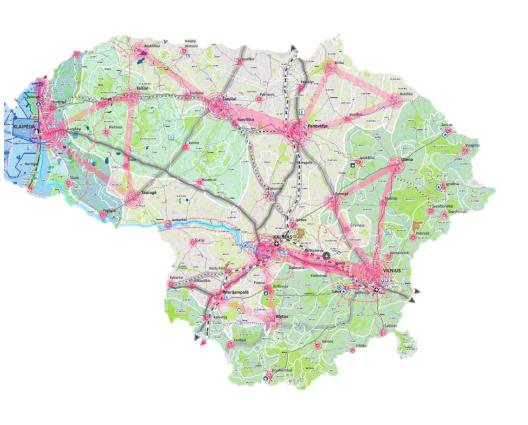
Special DTP:

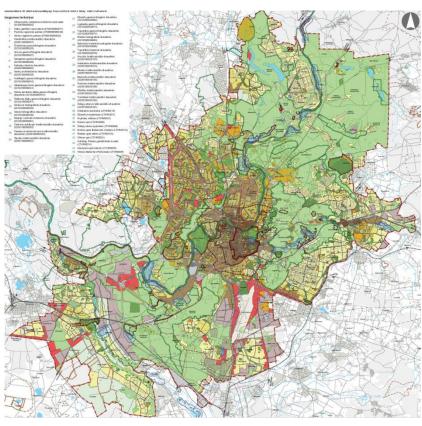
- 1) Land cadastre plans
- 2) Forestry plans;
- 3) Plans for Natural Protected Areas;
- 4) Heritage plans
- 5) Infrastructure development plans;
- 6) Mineral exploitation plans

Documents of territorial planning (DTP)

Comprehensive plans

The mayor requirements set in Comprehensive plans

- 1. Land use zoning
- 2. Intensity of construction (how many sq.m. is possible to construct on 1 sq.m. of plot area);
- 3. Max size of shopping premises;
- 4. Dominating height;
- 5. Max height (floors or meters);
- 6. Priority of development;
- 7. Zones of infrastructure tax.

Land use - Multifunctional

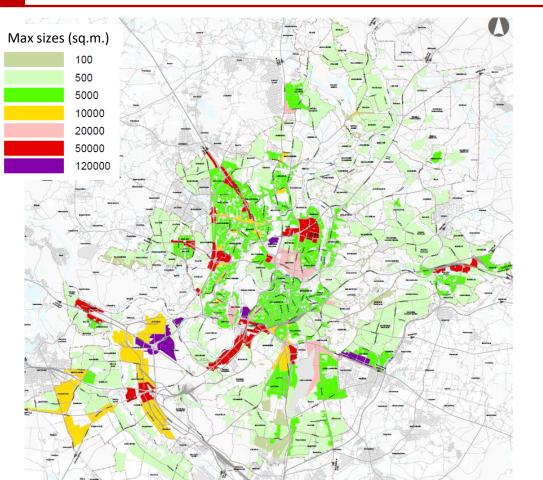
More services in residential districts

More dwellings in the city centre

Intensity of construction – Norms for planning

	Height	Recommended Construction Intensity			
Land use zoning	(floors)	Single family houses	City villas	Perimetric	Perimetric (centre)
	1-3	0,4	0,6	1,0	-
Residential area	4	-	0,7	1,1	-
	≥5	-	0,8	1,2	-
	1-3	0,8	1,1	1,4	-
Mixed Residential area	4	-	1,2	1,5	-
	≥5	-	1,3	1,6	-
	1-3	-	1,6	2,0	2.5
Mixed central area	4	-	1,8	2,5	3
	≥5	-	2,0	3,0	3*
	1-3	1,2	1,6	2,0	2.5
Commerce and Services	4	-	1,8	2,5	3
	≥5	-	2,0	3,0	3*
	1-3	0,8	1,1	1,4	2.5
Social infrastructure	4	-	1,2	1,5	3
	>5	-	1,3	1,6	3*

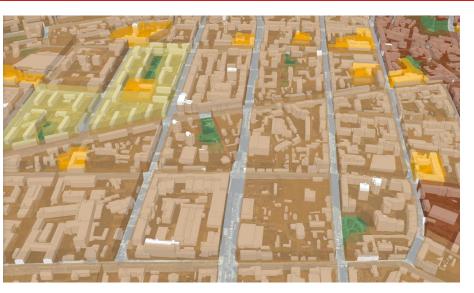
Sizes and typology of shopping centres

Regulation of height

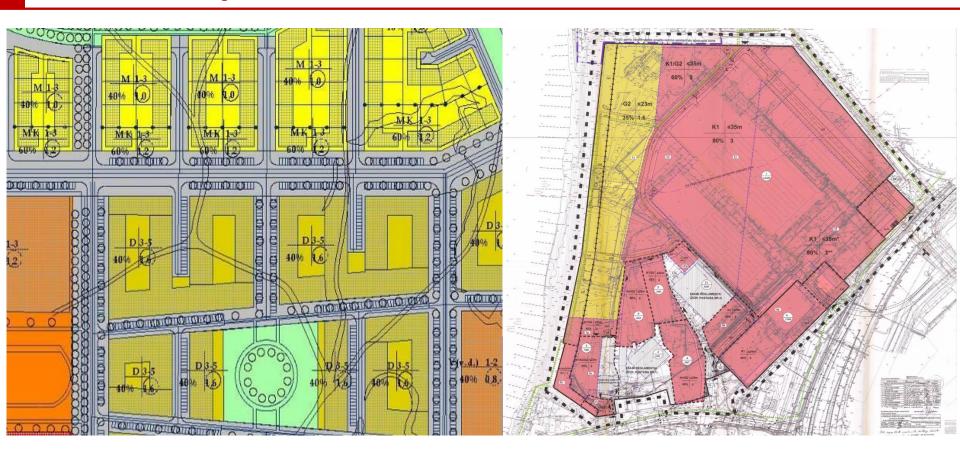

Max height – 9 floors

Dominating height – 6 floors

Detailed plans

The mayor requirements set in Detailed plans

- 1. Land use zoning;
- 2. Typology of urban structure;
- 3. Intensity of construction (how many sq.m. is possible to construct on 1 sq.m. of plot area);
- 4. Built up area (%);
- 5. Max height (floors or meters);
- 6. Greenery (%)

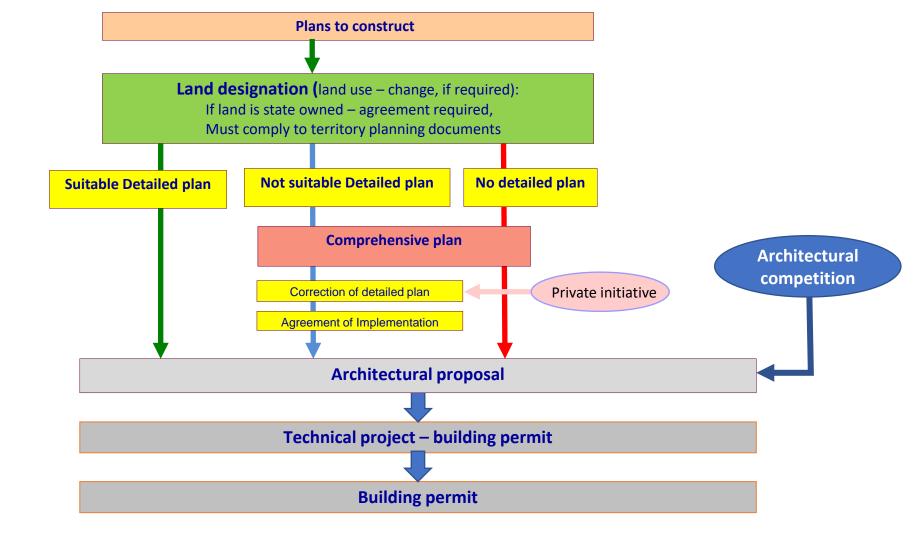
Mayor criteria - typology of urban structure

Is Building Permit always required?

NOT - for simple buildings, max 80 sq.m., 8,5m height, 1 floor, (does not apply for residential houses)

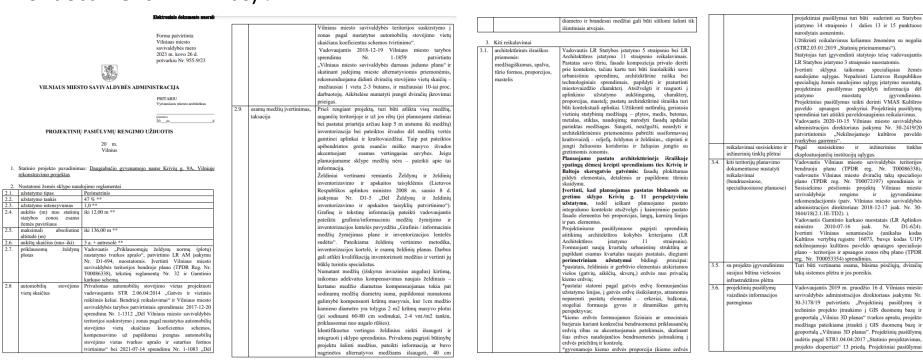
In some cases, approval from municipality is needed (not a permit)

1 step – Task for planning

Document prepared by developer and architect, approved by municipality (special form of document in Vilnius).

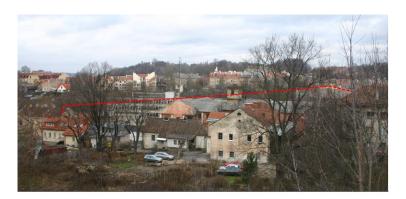
nuostatu

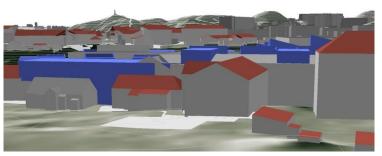
igyvendinimo.

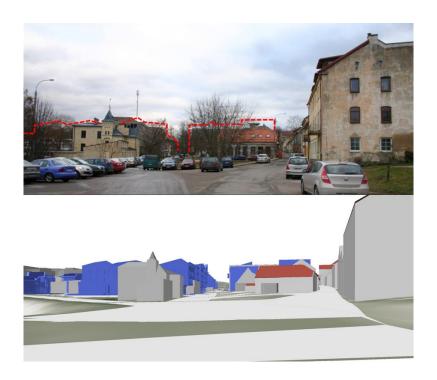

1 step - Task for planning

Does municipality have a right to raise special and quality requirements?

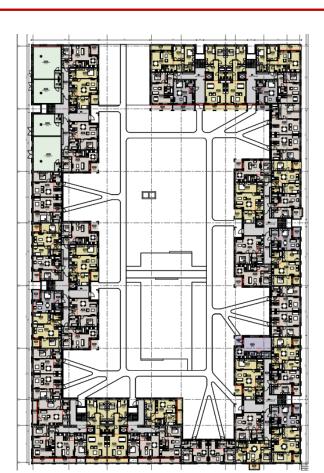

2 step – Prepare architectural proposals

2 step – Prepare architectural proposals

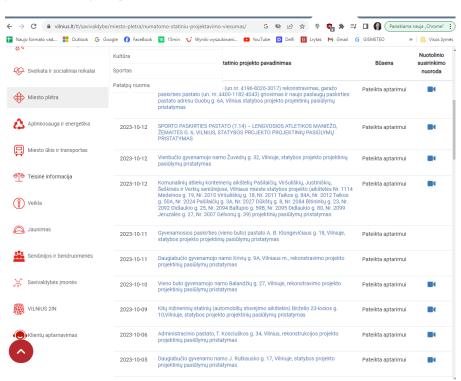
2 step – Prepare architectural proposals

3 step – Present Proposals to communities

- Publishing PROPOSALS in municipal webpage
- Stand on the location
- Live or online presentation
- Questions and answers
- Protocol (5 days)

4 step – Get approval from municipality

- Protocol of public hearings
- Reaction to proposals of communities
- Legal requirements
  - Correspondence to territory planning documents
  - Correspondence to requirement of the Law of Construction
  - No damage to the third parties
- Architectural quality requirements

4 step – Get approval from municipality

Integrate 3D model into the model of the city

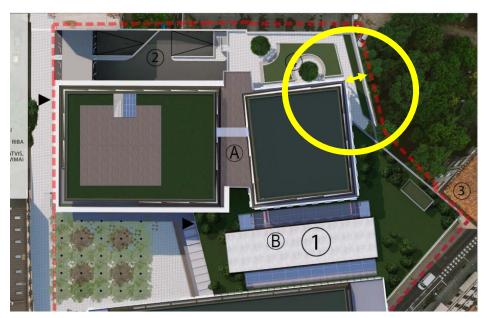
Pastato trimatis modelis

4 step – Get approval from municipality

Does municipality have a right to require to respect third parties rights?

4 step – Get approval from municipality

Does municipality have a right to require to respect detailed plane requirements?

ra esamas darželis ir kurioje nori to daugiabučio, nustatytas V3 naudojimo būdas, išsaugomas darželis:

4 step – Get approval from municipality

Does municipality have a right to require to raise architectural quality requirements?

10 principles for quality architecture in Vilnius

3. Bring life into the streets

10. Take the priority of the content over the form

5 step – Get SPECIAL REQUIREMENTS for technical project (if you want to "fix" legal requirements)

Specialiųjų architektūros reikalavimų ir specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų turinio ir išdavimo tvarkos 2 priedas.

TVIRTINU
Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedeja
Daiva Gasjianienė
2016-08-25

SPECIALIEJI ARCHITEKTŪROS REIKALAVIMAI

2016 m. rugpjūčio 25 d. Nr. SPR-130 Panevėžys

STATYTOJAS (UŽSAKOVAS)

Eugenijus Antanas Kirdulis

STATYBOS (STATINIO) VIETA (ADRESAS)

Garšvių g. 111 žemės sklypo unik. Nr. 4400-4295-5522

STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS

Vieno buto gyvenamojo namo Garšvių g. 111, Panevėžvie, statybos proiektas

STATINIO KATEGORIJA STATYBOS ROŠIS Nevpatingas Nauia statyba

 Žemės sklypo sutvarkymas (reljefo formavimas, žaidimų ir kitos aikštelės, automobilių stovėjimo vietos, aptvėrimas ir kita)

Rejiefis formuojamas stašrvelgiami į gretimybes (aplinka, požemines komunikacijas), alip kad bžui knamas naudoti ir būtu nepažesi klaimymu interesai. Sisusuoti vertingas steledinius. Znidimi ut kitos aikštelės, automobilių stoveljimo vietos – sklypo ribose. Užūkinti reikalimą automobilių stovejimo vietu skaičių (STR, 26.094-2014, čatusės ir vietines reikimes kelial. Benderija reikalavimai²⁸ XIII skyrias). Vadovantė Panevėžio miesto gevenamųju teritoriju specialiojo plano, patvirinto Panevėžio miesto savivabėlės tarobos 2013 m. rugiglošio 29 d. perendimu Nr. 1-248, spendinistis folias – Specialusis, planas). (www.panevezys.li. Teritoriju planavimas ir stabyba, teritorijų planavimo dokumentia, parvirinti specialieti planasi). Aukirianta sklypa mos kaimymių sklypa užovan zr atramine sienute vadovautis STR 1,07.01;2010 "Statyba leidžiantys dokumentai" 11 priedo reikalavimais,

2. Statinių statybos linijos nustatymas gatvių (kelių) raudonųjų linijų atžvilgiu

Vadovautis Specialiojo plano sprendiniais.

3. Leistinas statinių (pastatų) aukštis

Vadovautis Specialiojo plano sprendiniais.

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankis

Vadovautis Specialiojo plano sprendiniais.

 Leistinas žemės sklypo užstatymo intensyvumas ar užstatymo tūrio rodiklis (pramonės ir sandėliavimo objektų ir (ar) inžinerinės infrastruktūros teritorijose)

Vadovautis Specialiojo plano sprendiniais.

Užstatymo tipas

Sodybinis užstatymas,

7. Priklausomujų želdynų ir želdinių dalys žemės sklype (procentais)

Żeldynu plotas ne mażesnis kaip 25 % nuo viso żemės sklypo ploto.

Statinių išdėstymas žemės sklype gretimų sklypų atžvilgiu

Asizvelgi i gretimvbes. Slaskant lyajasretuma, kitu kainvoniniu pastutu utžvilijais. Astumni iši gretimu sklypu – panal Specialisio lipnos sprendinius. Vadovoustis STR. 20.02-20205. Vichenbolai ir dvibačiai gvenamieji pastatal." Aktumas tikelinamas priklausomai nuo statinių gairinės sugosreklatavimu, Santokijai suredinistiais samenimis graidami Lietuvos Respublikos astavbos istativno 6. straipsnio - 4 dalimi. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, nuostatomis. STR. 1.07.01.2010. Saturbą leidžiams dokumentia." Villi skyriaus ir II pidco reklakavimas.

9. Rekomendacija nepriklausomam ekspertiniam architektūros vertinimui

Nenustatomi.

Kiti reikalavin

Iki pateikiant prašymą išduoti statybą leidžianti dokumenta, priešprojektinius (eskizinius) sprendinius suderini su Architekturos ir urbanistikos skyriaus vedėja, pateikiant pakankamos apimties medžiaga su, aglinka, krativoviazdžio specialistus, miesto ešiemo organizavimo specialistu. Fasado ir stogo dangoms nesiūlyti imituojančių medžiagu, Stogo spalva – iuoda, pilka, ruda.

Iki pateikiant prašyma išduoti statyba leidžianti dokumenta, privaloma gauti rašytinį pritarima projektui del sklype irengtų valstybei priklausančių melioracijos sistemų bei įrenginių (STR 1,07.01:2010, "Statybę leidžiantys dokumentai" 10 priedo 1 punkto reikalavimai).

Vadovantis Lietuvos Respublikos triuktmo valdvmo istatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992. gegudės 12 d. nutarimu Nr. 343. "Dėl specialijui, žemės ir miklo naudotimo salygu patvirtinimo", Aplinkos oro kolybės valdymo programos įgavendinimo priemonių 2011–2015 metu plano, patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2010 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1-64-26, 8,8 punktais ir kt.

PRIDEDAMA:

- Teritorijų planavimo dokumentų ištraukos arba Teritorijų planavimo dokumentų registro duomenys, 3 lapai
- 2. Situacijos schema

Pavirintas specialitju architektūros reikalavimą dokumentas netaisomas, netikslinamas ir nepapildomas, išdysvas technini, klaidų taisymą nustapta varka. Nordediamas keiri išdoradiams keiri išdoradiams, starytojas (užsakovas) veikia laisvos formos pratymą del pavirintos specialisjų architektūros reikalavimų dokumento analiavimo ir užryllido 1 priede umostapis formos pratymą naujiems specialiesiems architektūros reikalavimams išduoti. Nauji specialieji architektūros reikalavimni išduodiami varkos organio nastayta varka.

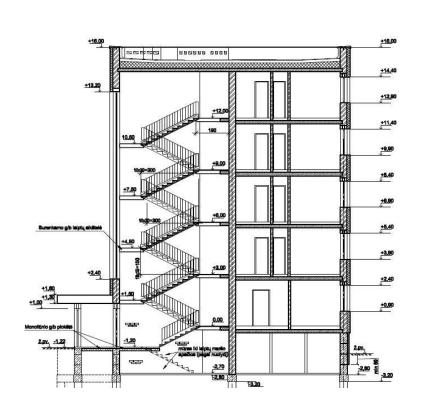
PASTABA

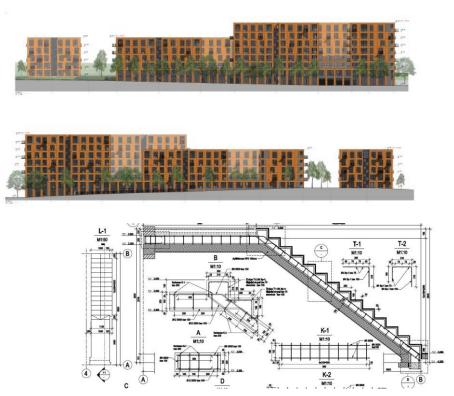
- Jeigu konkretūs specialieji architektūros reikalavimai nenustatomi, tai įrašoma atitinkamuose 2 priede nurodytos formos punktuose.
- 3. 3-9 punktuose išvardinti reikalavimai nustatomi, kai Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio nustatytais atvejais neparengti detalieji planai.

Specialiuosius architektūros reikalavimus išdavė:

> Accessives a utimatica stemas vyriausioji specialistė Ernesta Kiselo

6 step – Prepare technical project

7 step – Get ACT of EXPERTISE

Rekvizitai patvirtinti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2016 m. vasario 19 d. isakymų Nr.1V-17

VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

STATINIO EKSPERTIZĖS AKTO PATIKRINIMO AKTAS (KONTROLINIS KLAUSIMYNAS)

(vieta)
Patikrinimo pradžia (data, val.)
Patikrinimo pabaiga (data, val.)

Statinio ekspertizės akto (toliau – tikrinamas aktas) patikrinimo teisinis pagrindas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 3 punktas.

Patikrinimo tikslai

Nustatyti, ar statinio ekspertizės (bendrosios) vadovo, statinio dalies ekspertizės (dalinės) vadovo veikla atitinka teisės aktų reikalavimus.

Nustatyti, ar tikrinamo akto sudėtis atitinka statybos techninio reglamento STR 1.06.03:2002 Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė (2) (taliau – STR 1.06.03:2002) projektos

Duomenys apie t Statinio ekspertizės	ikrinamą aktą rūšis bendroji statinio eksper	tizė / dalinė statinio ek	spertizė
Akto data	, Nr.		
Duomenys anie s	tatinio ekspertizės rangov	9	
	isinė forma, pavadinimas, kod		
Dokumento sute	ikiančio teise užsiimti atit	inkama veikla duor	mony
Pavadinimas	ikiancio teisę uzsiniti atii	ilikalila veikia, uuoi	menys
		, galioja iki	
Numeris	, galioja nuo	, ganoja iki	
		, дапоја вкі	

Duomenys apie statinio ekspertizės atlikimo pagrindą Statinio (jo dalies) ekspertizė inicijavusio subjekto tipas

statybos valstybine priežiūrą atliekantis subjektas / statinių naudojimo priežiūrą atliekantis subjektas

Diamino (Jo danies) er	espertizės priežastis			
	ja / nustatyta statinio av	arijos grėsmė / pas	tebėta statinio deforma	cijų / pažeist
	ai (vienas, keli ar visi)			
Užduoties atlikti eks	pertizę data	;Nr		
Užduoties turinys	Andrew Annie Wall			
Duomenys apie st	atinj			
Statybos rūšis	(modernizavimas) Taip / 1			
Paskirtis	, būsima į	paskirtis		
Kategorija	, būsima	kategorija		
Žemės sklypo kad. N	lr.			
Unikalus Nr.				
Adresas				
	alpu, kuriose buvo atliek			
Atskirų statinio pat	aipų, kuriose buvo atnek	ann statybos darba	i, duomenys:	
Unikalūs Nr.				
Duomenys apie st	, būsima į atinio ekspertizės (ben ardė, asmens kodas	drosios) vadovą		
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teise užsiimti a	drosios) vadovą titinkama veikla,	duomenys	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teise užsiimti a	drosios) vadovą titinkama veikla,	duomenys	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas	drosios) vadovą titinkama veikla,	duomenys	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teisę užsiimti a , galioja nuo	drosios) vadovą titinkama veikla, , ga	duomenys lioja iki	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teisę užsiimti a , galioja nuo	drosios) vadovą titinkama veikla, , ga	duomenys lioja iki	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris Kontaktinė inform	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas	drosios) vadovą titinkama veikla,, ga	duomenys lioja iki, faks	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris Kontaktinė inform El. paštas	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teisę užsiimti a , galioja nuo 	drosios) vadovą titinkama veikla,, gai, mob es (dalinės) vadovų	duomenys lioja iki, faks	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris Kontaktinė inform El. paštas	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas	drosios) vadovą titinkama veikla,, gai, mob es (dalinės) vadovų	duomenys lioja iki, faks	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris Kontaktinė inforn El. paštas Duomenys apie st Asmens vardas, pava	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teisę užsiimti a , galioja nuo nacija , tel. atinio dalies ekspertizė rdė, asmens kodas	drosios) vadovą titinkama veikla, , gai , mob s (dalinės) vadovų	duomenys lioja iki, faks	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris Kontaktinė inform El. paštas Duomenys apie st Asmens vardas, pava	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teisę užsilmti a , galioja nuo nacija , tel. atinio dalies ekspertizė rdė, asmens kodas	titinkama veikla, , ga , mob. s (dalinės) vadovi	duomenys lioja iki, faks st	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris Kontaktinė inform El. paštas Duomenys apie st Asmens vardas, pava	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teisę užsilmti a , galioja nuo nacija , tel. atinio dalies ekspertizė rdė, asmens kodas	titinkama veikla, , ga , mob. s (dalinės) vadovi	duomenys lioja iki, faks st	
Duomenys apie st Asmens vardas, pava Dokumento, sutei Pavadinimas Numeris Kontaktinė inform El. paštas Duomenys apie st Asmens vardas, pava	atinio ekspertizės (ben rdė, asmens kodas kiančio teisę užsiimti a , galioja nuo nacija , tel. atinio dalies ekspertiz rdė, asmens kodas kiančio teisę užsiimti a , galioja nuo	titinkama veikla, , ga , mob. s (dalinės) vadovi	duomenys lioja iki, faks st	

Patikrinimo dalyvis	Vardas, pavardė, asmens kodas
Statinio statybos rangovas / statinio statybos rangovo igaliotas asmuo /	
statinio statybos rangovo iganiotas asinuo/ statinio statybos subrangovas/	
statinio statybos subrangovo igaliotas asmuo/	
statinio statybos vadovas /	
statinio statybos techninės priežiūros vadovas /	
statinio statybos specialiųjų statybos darbų	
techninės priežiūros vadovas /	
statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas / statinio projekto dalies vykdymo priežiūros	
vadovas /	
statinio projekto ekspertizės rangovo įgaliotas	
asmuo /	
statinio projekto ekspertizės vadovas /	
statinio ekspertizės vadovas/	

statinio dalies ekspertizės vadovas /	
kitas asmuo	

Pastaba. Jeigu Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliu– Inspekcija) pareiglinas, atlikdamas patikrinimą, nesivadovavo kontroliniu klausimynu ar jei kiltų neaiškumų, prakom kreiptis tel. (8 5) 207 1788.

DUOMENYS APIE TIKRINAMO AKTO SUDĒTĮ, KAI STATINIO EKSPERTIZĒ ATLIKTA ĮVYKUS STATINIO AVARIJAI AR NUSTĀČIUS JOS GRĖSMĘ, PASTEBĖJUS STATINIO DEFORMACIJU

Tikrinamo akto sudėtis pagal STR 1.06.03:2002reikalavimus	Tikrinamo akto sudėties atitiktis STR 1.06.03:2002 reikalavimams	Pastabos
1. Bendri tikrinamo akto duomo	enys	
Trumpas statinio (jo dalies) aprašymas ir bendrieji statinio rodikliai.	Atitinka / Neatitinka / Neaktualu ar netikrinta	Neatitikimai:
1.2. Dalinių statinio ekspertizių kokybės įvertinimas, nurodant motyvus, dėl kurių šių ekspertizių aktuose nurodytos privalomos pastabos nepriimtinos (bendrosios statinio ekspertizės atveju).	Atitinka / Neatitinka / Neaktualu ar netikrinta	Neatitikimai:
1.3. Trumpa statinio (jo dalies) esamos būklės charakteristika (vadovaujantis atliktais statybiniais tyrinėjimais, laboratoriniais bandymais bei skaičiavimais) ir prognozuojamos tolesnės pasekmės.	Atitinka / Neatitinka / Neaktualu ar netikrinta	Neatitikimai:

8 step – Get the building permit thru internet gate "planuojustatau.lt"

Q

Užsakyti

Užsakyti

Paslauga mokama

Užsakyti

Paslauga nemokama

Užsakvti

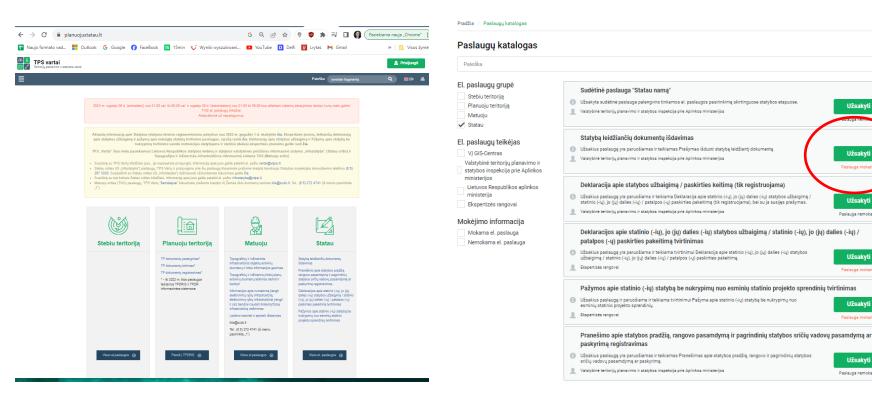
Paslauga mokama

Užsakvti

Paslauga mokama

Užsakvti

Paslauga nemokama

9 step – Get the building permit thru internet gate "planuojustatau.lt"

- 1. Quick check 3 days (are all the documents needed and is procedure correct
- 2. Detailed check 23 days (detailed checking done by municipality and institutions (engineering, transport, heritage, public health, etc.) correspondence to territory planning documents, legal requirements,

1 step – TASK FOR PLANNING	5 office days
2 step – Preparation of Architectural PROPOSALS	
3 step – Public hearings	10 office days
4 step – Approval (or rejection) of Architectural PROPOSALS	5 office days
5 step – SPECIAL REQUIREMENTS for technical project	10 office days
6 step – Prepare technical project	
7 step – ACT of EXPERTISE	
8 step – BUILDING PERMIT	3+23 office days

Process of getting building permit CHANGES COMING

- 1 step SPECIAL REQUIREMENTS (Community involvement needed) 5 office days??
- 2 step Preparation of Architectural PROPOSALS
- 3 step Public hearings
- 4 step Approval (or rejection) of Architectural PROPOSALS
- 5 step **BUILDING PERMIT**
- 6 step –Technical project
- 7 step ACT of EXPERTISE
- 8 step Information about start of construction

- 10 office days
- 5 office days
- . ?

ADC Architectural design competition – WHY?

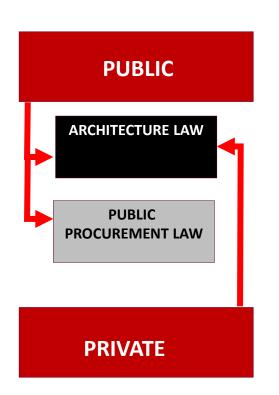
The Architectural Design Competition (ADC) is a quality based and project orientated selection procedure for the architectural services.

- Open
- Accessible
- Transparent
- Non-discriminatory
- Democratic procedure.

Especially where public procurement is financed with tax-payers money, such open, quality-based procedures present the best solution for finding the best project and consequently the most suitable architects.

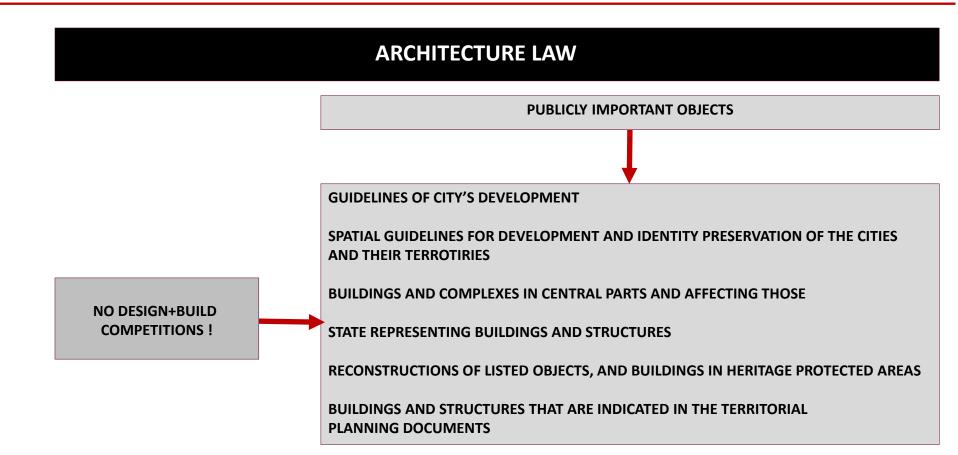

ADC Architectural design competition – WHO AND HOW?

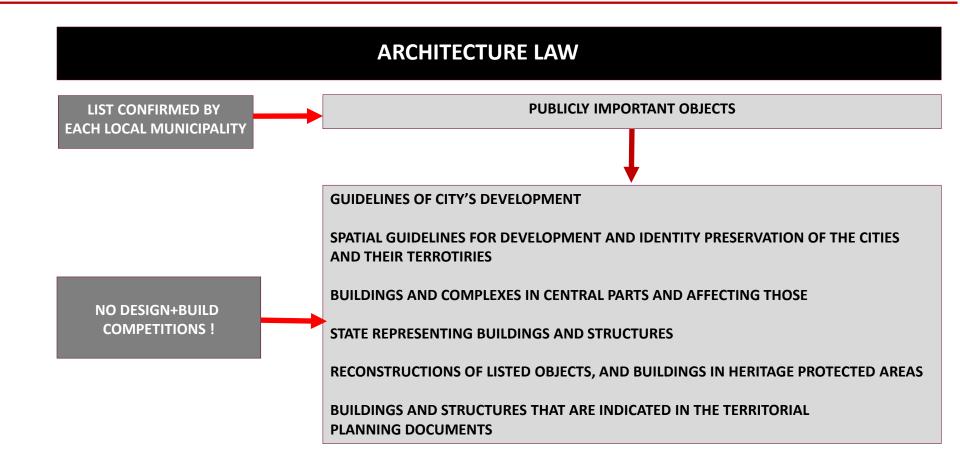

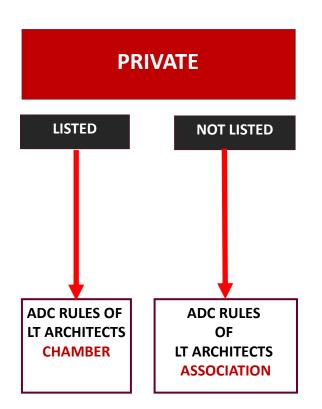
ADC Architectural design competition

ADC Architectural design competition

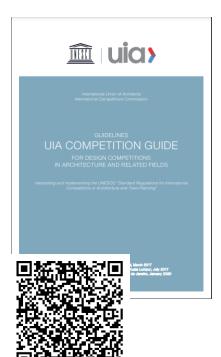
ADC Architectural design competition – WHO AND HOW?

ADC Architectural design competition - quality

INTERNATIONAL UNION OF ARCHITECTS

ARCHITECTS COUNCIL OF EUROPE

ARCHITECTS' COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DES ARCHITECTES D'EUROPE

ARCHITECTS ASSOCIATION OF **LITHUANIA**

HETHANG ADOMEDITE CAN INCOME ARCHITEKTÜROS KONKURSŲ ORGANIZAVIMO NUOSTATAI

versio, darbo ir pan, santykiais) vertintojai:

1.1 Šie nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Lietuvos architektų sąjungos (toliau – LAS) organizuojamu architektūriniu konkursu (toliau - Konkursu) tvarka.

1.2 Architektüriniu konkursu savoka apima statiniu, urbanistiniu dariniu bei kraštovaizdžio elementu geriausios idėjos ar projekto atrankos procedūras. Konkurso organizavimo sąvoka apima ir Konkurso

1.3 Sie Nuostatai mareneti vadovaujantis Euronos architektu tarvbos (ACE). Tarotautinės architektu saiungos (UIA) bei UNESCO rekomendacijomis ir šiais LAS pripažistamais architektūriniu konkursu 1.3.1 Kiekvienas naujai projektuojamas pastatas, kvartalas, miesto ar užmiesčio teritorija.

- mažosios architektūros ar kitoks architektūrinis objektas keičia žmogų supančią aplinką, darančia tiesiogine itaka žmogaus gwenimo kokybei, todėl sprendimas pasirenkant projektą turi būti paremtas projekto sprendinių kokybe, o ne kaina; 1.3.2 Konkurtas yra vienas iš efektoviausiu būdu pasiekti aukščiausia architektūriniu sprendiniu
- 1.3.3 Konkurtas tai norcedūra, kai sašiningai ir norfesionaliai vertinami ir išrenkami geriausi architektų, kraštovaizdžio architektų, urbanistų, dizainerių ir kt. specialistų, dalyvaujančių
- Konkurse siiilomi sorendiniai-1.3.4 Konkursas turi atliepti visų dalyvaujančių pusių (visuomenės, užsakovo, dalyvių) interesus; 1.3.5 Konkursas organizuojamas pagal iš anksto nustatyta programa ir aprašytus vertinimo kriterijus, darbus anonimiškai vertina nepriklausomi (nesusiję su Užsakovu giminystės
- 1.4 Santykius tarn Konkurso užsaknuo (toliau Užsaknuo) ir LAS nustato Konkurso organizavimo

Salvzos) orivalo atitikti šiuos Nuostatus ir apimti visus juose nustatytus Konkurso organizavimo tvarkos, Konkursą organizuojančių asmenų ir Konkurso dalyvių (toliau – Konkurso dalyvių arba Dalyvių) teisių, pareigų ir atsakomybės bei ginčų sprendimo tvarkos reikalavimus. Neperkėlus į Konkurso sąlygas šių reikalavimų, jose turi būti pateikiamos nuorodos į šiuos Nuostatus.

1.6 Organizuojant projekto konkursus pagal viešųjų pirkimų įstatymą be šių nuostatų privaloma vadovautis viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais. Tokiais atvejais šiais Nuostatais vadovaujamasi tiek, kiek jie neprieštarauja imperatyvioms viešuosius pirkimus reglamentuojančioms eisės normoms. Tokiuose konkursuose projekto kaina negali būti laikoma aukščiausiu vertinimo

ARCHITECTS CHAMBER OF LITHUANIA

PATVIRTINTA Lietuvos architektų rūmų Tarybo 2018 m. balandžio 13 d. sprendimu Nr. T18-01

Lietuvos architektu rūmu Tarvbos

2020 m. sausio 22 d. sprendimu Nr. T20-01

LAIKINIEJI ARCHITEKTÜRINIŲ KONKURSŲ ORGANIZAVIMO NUOSTATAI I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie laikinieji architektūrinių konkursų organizavimo nuostatai (toliau - Nuostatai) reglamentuoja architektūrinių konkursų (toliau – Konkursų), apinežia Lietuvoo Respublikos architektūro įstatymo (toliau – Architektūros įstatymas) 13 straipsnio 1 dalyje, organizavimo įvarką. Konkursų organizaojančių subjektų ir jo dalyvių teises, pareigas ir ataskomybę. 2. Konkursai rengiami architeknīriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar vietojo intereso požiūriu

reikšminau obiektu planavimo ar projektavimo aturiais, skirti periausiai statinio aerbitoknimas idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose ir (ar) urbanistinei idėjai, pateikiamai teritorijos vystymo koncepcijoje, išreikšti. . Nuostatai taikomi subjektams, neatitinkantiems Lietuvos Respublikos vielujų pirkimu istaryme

nustatytos perkančiosios organizacijos apibrėžiies, sieklamiems piegyti Architektūros įpamojas straipasio 2 dabje marodytą objektu projektus, sykdamt Architektūros įstasynie regiamentuosus architektūrinis konkursus. Subjektams, artinkamiems perkančiosios organizacijos apibrėžtį, šie Nuostatai neprivalomi, tačiau perkant projektavimo paslaugas, rekomenduojamos tiek, kiek jus eprieltarauja imperatyviems vietuosius pirkimus reglamentuoiančiems teisės normoms.

 Konkursus organizuojantys ir vykdantys subjektai privalo užtikrinti, kad jų organizuojami ir vykdomi Konkursui neprieštarautų Architektūros istatymo 13 strainsnio 1 dalvie nurodytimus Konkurso rengimo tikslams ir architektūros kokybės siekiui, atsižvelgiant i Architektūros istatyms I straipsnyje nurodytus architektūros kokybės kriterijus bei būtų vykdomi atskirai nuo statybos

kodekso, Europos architektų tarybos (Architects Council of Europe (ACE)) gerosios praktikos rekomendacijomis ir kitų teisės aktų, kuriuose numatytas reikalavimas tokius Konkursus rengti,

Sąlygos) privalo sadaryti sąlygas tinkamai įgyvendinti architektūros kokybės kriterijus, mastatytus Architektūros įstatymo 11 straipsnyje, attikti Europos architektų tarybos rekomendacijomis nustatytas architektūrinių konkursų organizavimo taisykles (kriterijus) ir Sisos Naostatus bei neprieštarauti Architektūros įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytiems Konkursų rengimo tiksiams ir architektūros kokybės siekiui, bei apimti visus juose mustatytus Konkurso organizavimo tyarkos, Konkursą organizuojančių subjektų ir Konkurso dalyvių (toliau - Konkurso dalyvių arbą Dalyvių)

BENDROSIOS ARCHITEKTŪRINIŲ KONKURSŲ RENGIMO REKOMENDACIJOS

jektą orientuota atrankos procedūra.

ADC Architectural design competition

PRINCIPLES

- **1. Equality** of opportunity for all participants
- **2.** Transparency of the procedure
- 3. Independence of the jury
- 4. Clear and unambiguous brief
- **5. Anonymity** must be observed until the jury has reached its opinion or decision
- 6. The **prizes**, the prize money or remuneration has to be fixed and announced in the competition brief
- 7. The **copyright** of the competition entry remains the property of the author
- 8. Any disputes concerning competition procedures are examined by the relevant national professional organization **before** any recourse to legal procedures.
- **9.** Participation of citizens

ADC Architectural design competition

PUBLIC PROCUREMENT LAW

GENERAL PROVISIONS

- priority of the efficiency criteria

CHALLENGES:

- not adapted to the procurement of intellectual services;
- conflict of accuracy and quality criteria
- design+build competitions
- weight of the price criteria

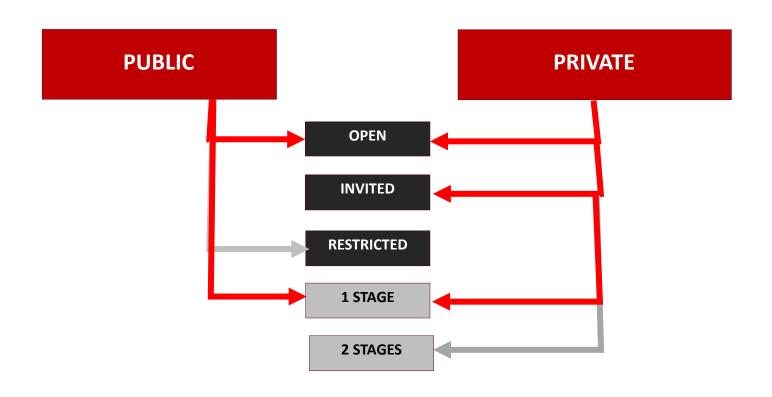
RULES FOR A PROJECT COMPETITION (MINISTRY OF ENVIRONMENT)

CHALLENGES:

- time for the development of a project
- Jury's announcement
- Possibility not to give the 1st place
- Timeline for Q&A
- etc.

ADC Architectural design competition – TYPES

How did we succeed in Vilnius?

Competitiveness of the cities

City competition belongs on public goods:

- Accessibility;
- Excellent public transport
- Very good cycling facilities
- High standard of culture
- Beautiful public realm: streets, squares and parks
- · Bars and restaurants
- Clean air
- Affordable housing

Richard Blyth

Head of Policy at the Royal Town Planning Institute

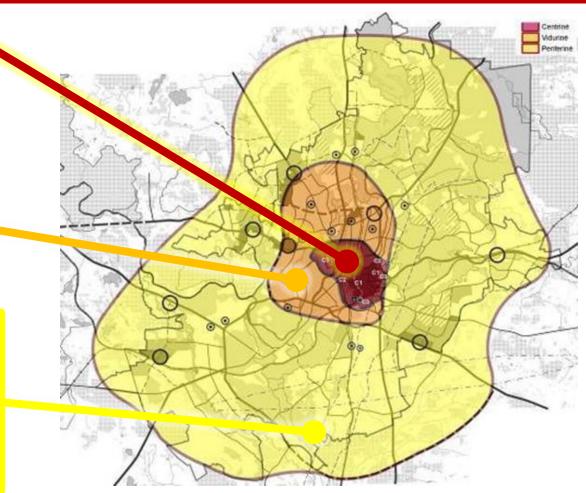

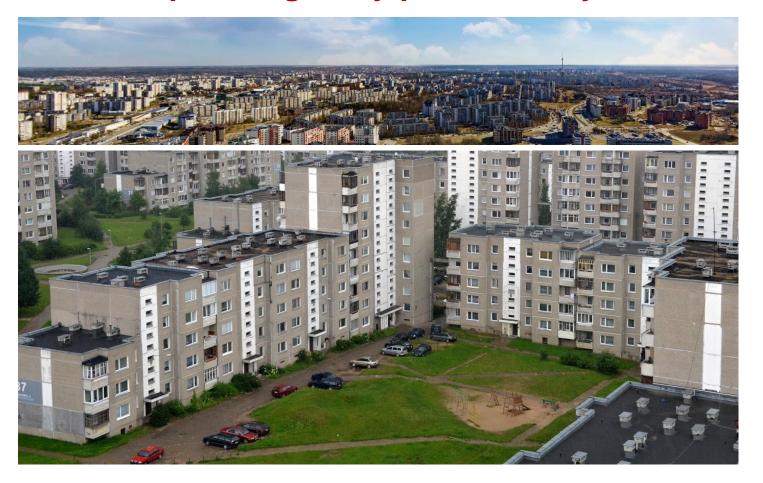

Three faces of Vilnius city

Modernistic planning – key problem mayor of our cities

Destructions of WW II

Kyiv 1945 Vilnius

Introdusing of modernistic planning – Rebuilding of West Berlin, Interbau 1957

Helmut Klawonn (Direktor der De-Ge-Wo); Le Corbusier; Walter Gropius; Rolf Schwedler (Senator für Bau- und Wohnungswesen); Otto Bartning

- "Loosened and structured city"
- Flowing open green spaces

Destructions of WWII

Vilkaviskis city 1945

Reconstruction of Vilkaviskis city 1945-80

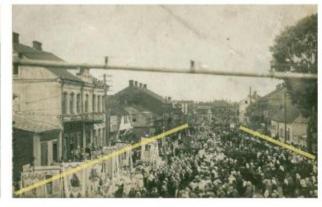

Reconstruction of Vilkaviškis city 1945-2020

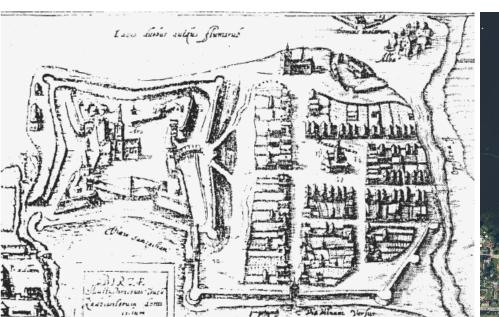

Destructions of WW II

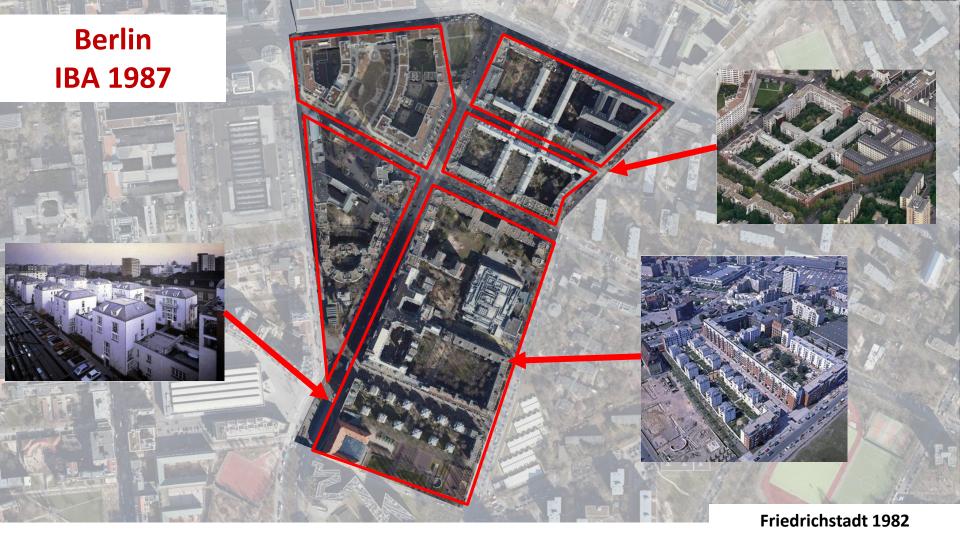
Biržai in XVI-th century and now

The birth of New Urbanism – Rebuilding of West Berlin, IBA 1987

Best known examples of New Urbanism

2000 Hafen City Hamburg The rediscovery of the waterfront created a large city expansion on the former harbour - a paradigm shift in Hamburgs development. With "the leap" over the Elbe the IBA 1993-2013 successfully regenerated the Elbe island Wilhelmsburg to upgrade a neglected city area in the face of climate change.

Hafencity Hamburg, 2000

B001, Malmo, 2000

Ijburg, Amsterdamm, 1997

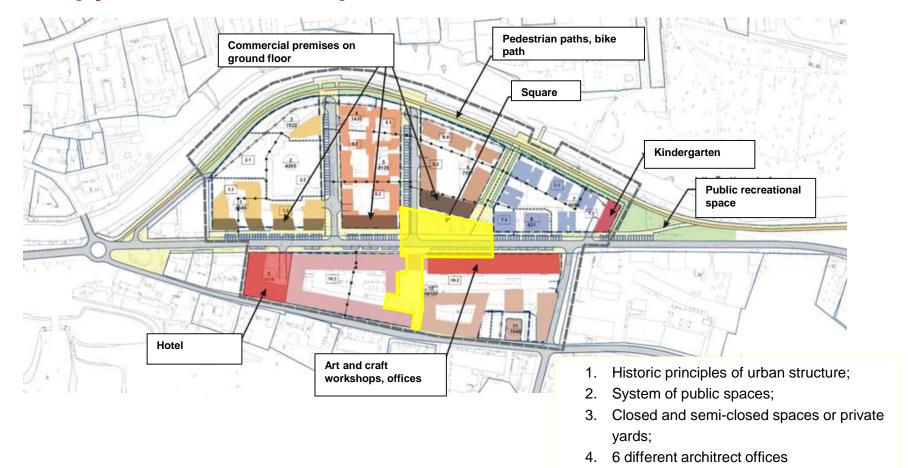
Paupys district in Vilnius

Paupys urban development idea

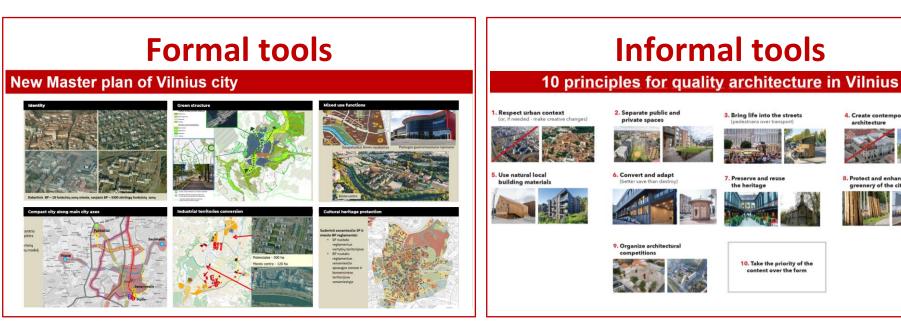
Regulation tools for city development

4. Create contemporary

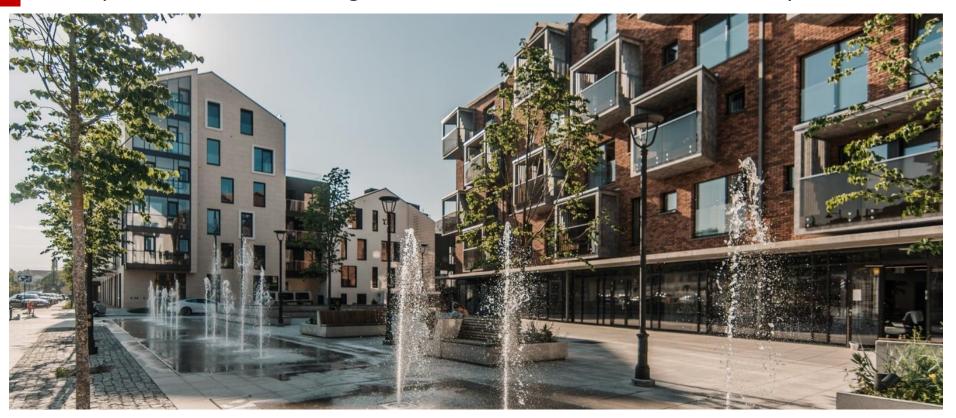
8. Protect and enhance the

greenery of the city

architecture

Shops and services on the ground floor – additional 10% of intensity

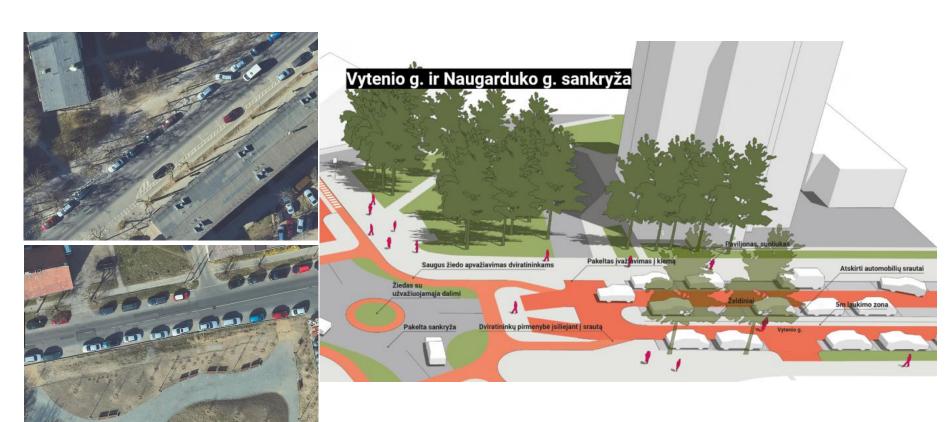

No parking between walkway and the ground floor

It is allowed to construct required parking on the street

Underground parking – additional 10% of intensity

10 principles for quality architecture in Vilnius

The mayor criteria in discussion about quality of development

1. Respect urban context (or, if needed - make creative changes)

5. Use natural local building materials

2. Separate public and private spaces

6. Convert and adapt (better save than destroy)

3. Bring life into the streets

(pedestrians over transport)

7. Preserve and reuse the heritage

4. Create contemporary architecture

8. Protect and enhance the greenery of the city

9. Organize architectural competitions

content over the form

10. Take the priority of the

1. Respect urban context (or, if needed - creatively change it)

- Buildings and public spaces layout schemes, plot development intensity must satisfy the urban context or creatively change it, bringing more city life to the area.
- New developments have to improve the existing functional links in the territory, not to disrupt them.

2. Separate public and private spaces

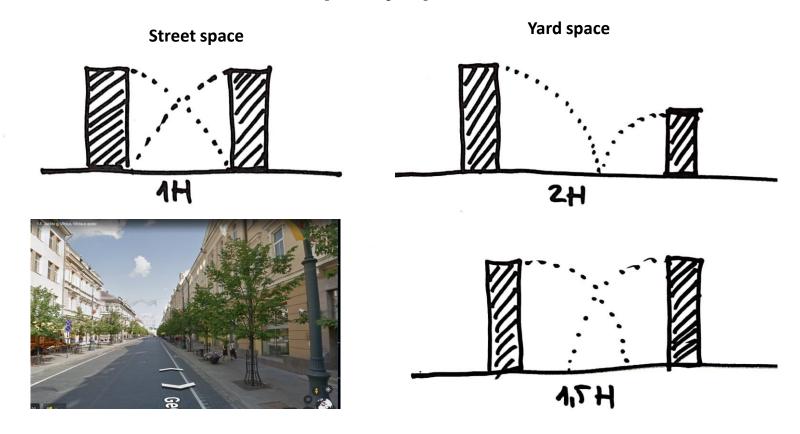

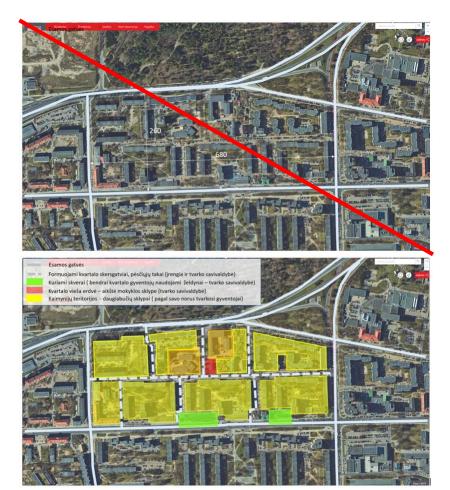
• Principles of New Urbanism instead of Modernism

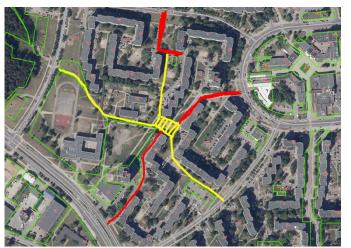
2. Separate public and private spaces

Parametres of quality space sizes

2. Separate public and private spaces

Correct size of urban block – 1ha

3. Bring life into the streets

- First priority pedestrians, then bycircles, then public transport, then cars
- Pedestrians need quality surfaces

4. Create contemporary architecture

NO to fake Historism – create new heritage

5. Use natural local building materials

- Wood, bricks, concrete, metal, glass
- Transport as minimum as possible

6. Convert and adapt (it is better to save than to destroy)

7. Preserve and reuse the heritage

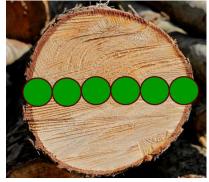
8. Protect and enhance the greenery of the city

- Protect each tree
- Compensate, if you need to cut

9. Organize architectural competitions

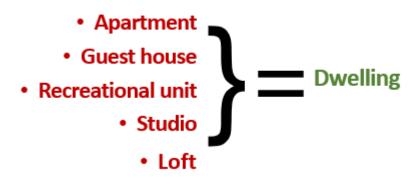

• Architectural competition is the best tool to find best ideas, most rational functional solutions, most aesthetic architectural expression.

10. Take the priority to the content, not to the bureaucratic form

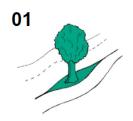
If the residential buildings (so called "guest houses", "lofts", "residences" and so on) are designed to be sold out in parts (no common areas or service infrastructure required by function):

- it is not allowed to exceed the intensity of the development and other rates, established for residential purposes;
- it is required to set all the necessary public infrastructure for the building in accordance with the norms applicable to the residential buildings, such as greenery, children's playgrounds, parking lots.

Self-control tool for architects

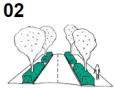
Vertinimo kriterijus	Kriterijaus dedamosios	Vertinimas (PV- projektuotojas, VMSA – Vilniaus miesto administracija)	Komentaras			
		Vertinimo požymiai	PV	VMSA	PV	VMSA
1.Integralumas	Užstatymo tipologija (Pagal PU + vertinant kontekstą)	Neatitinka esamos, konversijos atveju -formuojamos užstatymo tipologijos				
		Neatitinka esamos ar formuojamos tipologijos, tačiau vis tiek dera prie urbanistinio konteksto				
		Atitinka esamą ar, konversijos atveju, formuojamą užstatymo tipologiją.				
		Pastatai neprojektuojami				
	Kontekstualūs užstatymo rodikliai	Daugiau nei 15 proc. viršija kvartalui būdingus rodiklius				
		Daugiau nei 15 proc. viršija kvartalui būdingus rodiklius, tačiau tai leidžia teritorijų planavimo dokumentas				
		Neviršija ar iki 15 proc. viršija kvartalui būdingus rodiklius				
		Pastatai neprojektuojami				
	Ryšiai su aplinka (vertinamos esamos ir planuojamos pėsčiųjų ir dviračių judėjimo žaliosios jungtys, darnaus judumo galimybės ir kt.)	Nukertami, nekuriami nauji				
		Išlieka svarbiausi ryšiai, kuriami nauji				
		Saugojami, puoselėjami ir kuriami		2		
		Aspektas nesvarbus				

Principles of street design

MEDIS VISADA YRA PIRMAS

Skaityti daugiau >

MEDŽIAI IR KRŪMAI – TARP AUTOMOBILIŲ IR PĖSČIŲJŲ

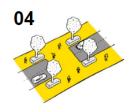
Skaityti daugiau >

03

VAŽIUOJAMOSIOS DALYS BE PERTEKLINIO PLOČIO

Skaityti daugiau >

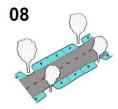
PAKANKAMAI SAUGIŲ PĖSČIŲJŲ PERĖJIMŲ

Skaityti daugiau >

DANGOS ĮTVIRTINA PĖSČIŲJŲ PIRMUMA

Skaityti daugiau >

AUTOMOBILIŲ PARKAVIMAS ĮRENGIAMAS DAUGUMOJE GATVIŲ, ĮPRASTAI LYGIAGRETUS

Skaityti daugiau >

APŠVIETIMAS – PIRMIAUSIA PĖSČIAJAM

Skaityti daugiau >

VISI GATVĖS ELEMENTAI – JUODI

Skaityti daugiau >

DANGOS KURIA GATVĖS CHARAKTERĮ

Skaityti daugiau >

VIZUALINĖ ŠVARA – LAISVĖ NUO PERTEKLINIŲ ELEMENTŲ

Skaityti daugiau >

GATVĖS "METRAS" -ŠEIMININKAMS

Skaityti daugiau >

MAŽIAUSIOS ĮMANOMOS SANKRYŽOS IR POSŪKIŲ SPINDULIAI

Skaityti daugiau >

Principles of city lightening

Pedestrians first

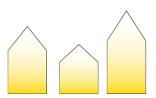
Well balanced lightening of architecture

Ground floors and showcases

Regulated intensity of facade lightening

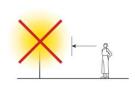
Warm tones

No light pollution **Regulated intensity** of advertisements

Lightening of Creating identity special objects

Principles of design for schools and kindergartens

Identity

Diversity of spaces

Universal design

Flexibifility

Openness

Inclusivity

Naturalness

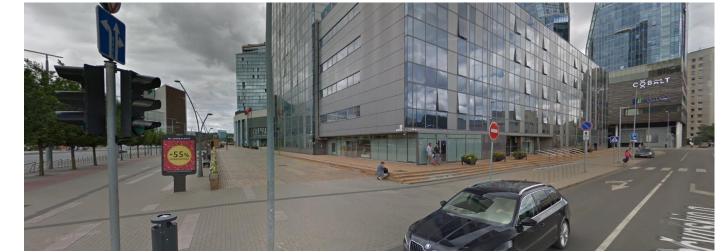
Integration into urban fabric

Center for neighboring community

Start changing from yourself

Building codes for different parts of the city

